15. 1. 2021

ID: 112375

Evropský zatýkací rozkaz

Zatímco v případě vydání osoby do cizího státu (§ 87 a násl. z. m. j. s.) se vyžaduje ověření, že trestní stíhání ve vyžadujícím státě se opírá o určitý soubor důkazů, jimiž je podezření ze spáchání trestného činu rozumným způsobem odůvodněno (např. nález Ústavního soudu ze dne 11. 9. 2013, sp. zn. III. ÚS 1354/13), právní pomoc států Evropské unie založená na rámcovém rozhodnutí Rady Evropské unie ze dne 13. 6. 2002, č. 2002/584/SVV, o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy, vychází z předpokladu, že mechanismus evropského zatýkacího rozkazu (§ 202 a násl. z. m. j. s.) je založen na vysoké úrovni důvěry mezi členskými státy a jeho provádění lze pozastavit zpravidla jen v případě závažného a trvajícího porušování zásad stanovených v čl. 6 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii některým ze členských států, pokud takové porušování zjistila Rada Evropské unie postupem podle čl. 7 odst. 1 uvedené smlouvy. I v řízení o předání však zůstává nedotčena povinnost státního zástupce v předběžném šetření a soudu při rozhodování o předání prověřit konkrétní námitky předávané osoby, z nichž vyplývá nebezpečí, že předáním do jiného členského státu Evropské unie dojde k porušení jejich základních práv a svobod (viz § 5 odst. 1 z. m. j. s.).

(Usnesení Vrchního soudu v Praze sp.zn. 14 To 115/2019 ze dne 14.8.2019)

Vrchní soud v Praze zamítl stížnost vyžádaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 9. 2019, č. j. Nt 2045/2019-30.

I. Dosavadní průběh řízení

1. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 11. 9. 2019, č. j. Nt 2045/2019-30, bylo rozhodnuto, že podle § 205 odst. 1 zák. č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních (dále jen „z. m. j. s.“), se vyžádaný T. G. T. na podkladě evropského zatýkacího rozkazu vydaného Okresním soudem Arnstadt ze dne 23. 5. 2019, (správně 28. 6. 2019), sp. zn. 620 Js 41405/16, předává do Spolkové republiky Německo k trestnímu stíhání pro skutek spočívající v tom, že od jara, resp. od konce února 2015, nejméně do 10. 7. 2015 podporoval odděleně stíhaného B. B. T. při organizaci profesionální plantáže s marihuanou v prázdném obytném domě na adrese G., A. M., za účelem výdělečného prodeje marihuany, a to tak, že se staral na uvedeném místě o rostliny, za což obdržel od B. B. T. odměnu v nezjištěné výši, přičemž dne 2. 12. 2015 byla na uvedeném místě úředníky Celního pátracího úřadu ve Frankfurtu nad Mohanem, plantáž s marihuanou zajištěna, ale žádné osoby na místě zjištěny nebyly, zařízení již nebylo v provozu a ve sklepě bylo zajištěno v květináčích 99 ks rostlin marihuany, v přízemí a v 1. poschodí cca 300–400 květináčů a v posledním poschodí vícero pytlů na odpadky s napěchovaných zbytky suchých rostlin marihuany, přičemž se celkově jednalo o 2,028 kg marihuany s celkovým obsahem 52,9 g účinné látky Delta-9-THC a při další soudně nařízené prohlídce bylo dne 11. 1. 2016 úředníky Inspekce kriminální policie v Gothě na půdě nalezeno dalších 11 pytlů na odpadky, naplněných listy marihuany ke kouření, přičemž se jednalo o 52,471 kg marihuany s obsahem 576,3 g Deůta-9-THC, přičemž u celkového množství marihuany se jednalo o sklizeň z plantáže, o kterou se vyžádaný staral.

2. Dalším výrokem shora uvedeného usnesení bylo rozhodnuto, že podle § 210 odst. 1 zák. č. 104/2013 Sb. se předání T. G. T. odkládá do doby ukončení výkonu trestu odnětí svobody v trvání tří let, uloženého rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20. 4. 2015, sp. zn. 4 T 9/2014, ve znění

rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 1. 2016, č.j. 11 To 96/2015-5679, které nastane 19. 9. 2019.

3. Podle odůvodnění shora uvedeného usnesení Městský soud Praze neshledal v dané věci žádnou překážku, která by předání bránila, a proto návrhu státní zástupkyně na předání k trestnímu stíhání vyhověl. Poukázal na to, že za čin, označený jako legální (patrně míněno ilegální) obchod s omamnými a psychotropními látkami, obsažený v písm. e) oddílu I. formuláře evropského zatýkacího rozkazu, ohledně něhož není nutné zjišťovat oboustrannou trestnost, lze ve vyžadujícím státě uložit trest odnětí svobody až na 15 let. Vzhledem k tomu, že konec výkonu trestu odnětí svobody, kterému se vyžádaný v té době podroboval, měl nastat několik dnů po datu veřejného zasedání, shledal Městský soud v Praze důvodným předání odložit až do skončení výkonu tohoto trestu.

II. Stížnost

4. Proti shora uvedenému usnesení podal vyžádaný ihned po jeho vyhlášení stížnost, kterou dodatečně odůvodnil. Jeho výhrady formulované v odůvodnění stížnosti se zčásti překrývaly s námitkami, které uplatnil již ve své výpovědi ve veřejném zasedání u Městského soudu v Praze a které zazněly v závěrečných návrzích vyžádaného a jeho obhájkyně. Vyžádaný proti návrhu státní zástupkyně na jeho předání namítal, že se ve Spolkové republice Německo ničeho nedopustil a proto není důvod jej předávat. K tomu jeho obhájkyně namítla, že evropský zatýkací rozkaz neprokazuje vinu vyžádaného a jeho předání by navíc bylo ve smyslu § 91 odst. 1 písm. c) z. m. j. s. nepřípustné. V odůvodnění stížnosti k tomu obhájkyně doplnila, že postup soudu, spočívající v tom, že rozhodne o předání a zároveň je dočasně odloží, nemá oporu ani v trestním řádu, ani v zákonu o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. Správně měl soud vzít vyžádaného do předávací vazby ihned, jakmile rozhodl o předání. Jeho až následné vzetí do předávací vazby bylo učiněno nezákonné a vyžádaný by měl být propuštěn na svobodu.

5. V odůvodnění stížnosti vyžádaný prostřednictvím své obhájkyně dále vznesl námitky proti osobě tlumočníka ve veřejném zasedání. Podle něj tlumočník řádně netlumočil, tlumočení neprobíhalo konzistentně a doslovně, protože tlumočník pouze dle vlastního uvážení shrnul jím vybrané závěry. Právo vyžádaného na tlumočníka tak nebylo zajištěno.

6. Svoji námitku, týkající se nepřiměřeného postihu vyžádaného v případě jeho předání, obhájkyně doplnila tak, že evropský zatýkací rozkaz byl vydán v rozporu s § 193 odst. 3 ve spojení s § 79 odst. 2 písm. d) z. m. j. s., neboť předáním bude vyžádanému způsobena újma, zřejmě nepřiměřená významu trestného řízení nebo následkům trestného činu. Vyžádanému je 52 let, žije se svojí sestrou a rodinou na území České republiky a ve Spolkové republice Německo nemá žádné rodinné příslušníky. V případě jeho předání je zde riziko, že by se u vyžádaného mohly začít vyskytovat psychické problémy spojené s odloučením od rodiny. Do Spolkové republiky Německo běžně necestoval, vyskytoval se zde pouze jednou.

7. Ze shora uvedených důvodů vyžádaný prostřednictvím své obhájkyně navrhl, aby napadené usnesení bylo zrušeno a znovu bylo rozhodnuto tak, že shora citovaný evropský zatýkací rozkaz Okresního soudu Arnstadt nebude vykonán.

8. Pro úplnost je třeba dodat, že v návaznosti na uplynutí lhůty, po kterou bylo podle výroku ad II. shora uvedeného usnesení předání odloženo, rozhodl Městský soud v Praze ve vazebním zasedání dne 10. 9. 2019 tak, že vyžádaný se podle § 210 odst. 5 z. m. j. s. bere od 19. 9. 2019 ve 14:05 hod. do předávací vazby. Stížnost proti svému usnesení soud nepřipustil.

III. Důvodnost stížnosti

9. Vrchní soud v Praze na podkladě shora uvedené stížnosti podle § 147 odst. 1 tr. ř. přezkoumal správnost obou výroků napadeného usnesení, jakož i řízení, které jeho vyhlášení předcházelo, a s odkazem na dále uvedené neshledal stížnost důvodnou.

10. V průběhu dosavadního řízení, které předcházelo vyhlášení stížností napadenému usnesení, postupoval Městský soud v Praze v souladu se zákonem a rovněž plně respektoval práva vyžádaného, která má v řízení o předání na základě evropského zatýkacího rozkazu, včetně jeho práva na obhajobu; zejména mu umožnil, aby se osobně účastnil veřejného zasedání, v němž se o návrhu státní zástupkyně na předání rozhodovalo. V řízení, které předcházelo vyhlášení stížností napadeného usnesení, nedošlo k žádné procesní vadě, která by odůvodňovala jeho zrušení. Vrchnímu soudu v této souvislosti nepřísluší posuzovat zákonnost navazujícího usnesení, jímž dne 19. 9. 2019 bylo rozhodnuto o vzetí vyžádaného do předávací vazby, již z toho důvodu, že proti němu nebyl řádný opravný prostředek podán.

11. Pochybení, která by bylo nutné napravovat, neshledal Vrchní soud v Praze ve výroku o předání. Je třeba konstatovat, že Městský soud v Praze se v potřebném rozsahu zabýval otázkou, zda jsou splněny všechny podmínky, za nichž lze takovým výrokem rozhodnout a poukázal na konkrétní okolnosti dané věci, pro které není dána žádná z překážek takového postupu ve smyslu § 205 odst. 2 z. m. j. s. Na příslušnou pasáž odůvodnění napadeného usnesení lze pro stručnost odkázat. Pokud obhájkyně vyžádaného ve veřejném zasedání u Městského soudu v Praze namítala, že samotný evropský zatýkací rozkaz ještě neprokazuje vinu vyžádaného, je třeba s takovým tvrzením samozřejmě souhlasit. V této souvislosti je ale nutné upozornit na odlišnosti právních institutů vydání a předání k trestnímu stíhání. Zatímco v případě vydání se vyžaduje ověření, že trestní stíhání ve vyžadujícím státě se opírá o určitý soubor důkazů, jimiž je podezření ze spáchání trestného činu rozumným způsobem odůvodněno (srov. např. nález Ústavního soudu, sp. zn. III.ÚS 1354/13), právní pomoc států Evropské unie založená na rámcovém rozhodnutí Rady Evropské unie ze dne 13. 6. 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV), vychází z předpokladu, že mechanismus evropského zatýkacího rozkazu je založen na vysoké úrovni důvěry mezi členskými státy a jeho provádění lze pozastavit pouze v případě závažného a trvajícího porušování zásad stanovených v čl. 6 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii některým ze členských států, pokud takové porušování zjistila Rada Evropské unie postupem podle čl. 7 odst. 1 uvedené smlouvy. K ničemu takovému v minulosti ve vztahu k vyžadujícímu státu nedošlo a vyžádaný také neuvedl na podporu své námitky žádná konkrétní tvrzení, která by takový závěr mohla zpochybňovat. Podle čl. 8 zmíněného rámcového rozhodnutí nejsou součástí evropského zatýkacího rozkazu odkazy na důkazy, které byly ve vyžadujícím státě dosud provedeny, tím spíše soudu, rozhodujícímu o předání, nepřísluší, aby prováděl dokazování a posuzoval vinu vyžádané osoby. Tím není omezeno právo vykonávajícího státu v případě pochybností požádat o doplňující informace zejména k objasnění postupu podle čl. 3, 5 a 8 zmíněného rámcového rozhodnutí. Vyžádaný ve své výpovědi ale neuvedl nic, co by takový postup mohlo odůvodnit.

12. Pokud vyžádaný prostřednictvím své obhájkyně namítal, že jeho předání je v rozporu s principem přiměřenosti s přihlédnutím k povaze a závažnosti trestného činu, pro který se o jeho předání žádá na straně jedné, a jeho osobním poměrům a věku na straně druhé, pak je třeba poukázat na obsah tohoto principu zakotvený v § 79 odst. 2 písm. c) a d) a § 91 odst. 1 písm. c) z. m. j. s., jež se vztahuje k řízení o vydání (nikoliv předání) a obsahově se týká naopak tzv. bagatelní kriminality; sleduje buď předcházení zbytečným nákladům spojeným s vydáváním obviněných a odsouzených za tuto trestnou činnost, jestliže veřejný zájem na stíhání a potrestání je v porovnání s těmito náklady zanedbatelný, nebo předchází tomu, aby vydání pro zanedbatelnou trestnou činnost nevyvolalo u vyžádané osoby závažnou újmu, která by jí mohla vzniknout s ohledem na její výjimečné osobní poměry. Nepřiměřenost vydání s ohledem na osobní poměry vyžádané osoby vyjádřená v § 79 odst. 2 písm. d) a § 91 odst. 1 písm. c) z. m. j. s., se posuzuje zejména s ohledem na věk, osobní

poměry vyžádaného a závažnost skutku, pro který se o jeho vydání žádá. Ke své osobě vyžádaný v této souvislosti opakovaně uvedl jak v průběhu svého výslechu před státní zástupkyní, tak ve vazebním zasedání u Městského soudu v Praze, že nemá žádné zdravotní potíže. Ke svým rodinným poměrům se jinak nevyjadřoval a až v odůvodnění stížnosti uvedl, že v České republice má rodinu a sestru. Je nesporné, že v důsledku předání může dojít ke zkomplikování vztahů s osobami, žijícími v České republice, avšak nelze tvrdit, že vyžádaný by tím byl trvale zbaven možnosti komunikace s nimi a jeho předání by tak bylo spojeno s jeho dalším zcela nepřiměřeným postihem. I když soud neměl k dispozici zcela relevantní údaje o rodinných poměrech vyžádaného, neboť ten se o nich zmínil jen okrajově, s ohledem na závažnost trestné činnosti, pro niž se žádá o jeho předání, by mohly hrát roli pouze zcela mimořádné okolnosti postihující jeho soukromý nebo rodinný život (srov. např. usnesení Evropského soudu pro lidská práva ve věci King proti Spojenému království z 26. 1. 2010, č. 9742/07). Jeho věk a zdravotní stav rovněž nesignalizují, že by představovaly riziko, že případný výkon vazby nebo trestu by vyžádaný v porovnání s jinými vězněnými osobami důvodně vnímal jako nepřiměřený postih.

13. Námitku, že evropský zatýkací rozkaz byl vydán v rozporu s § 193 odst. 3 z. m. j. s., nemohl soud akceptovat, protože postup v něm uvedený zavazuje české orgány činné v trestním řízení, pokud takový příkaz vydávají, nikoliv orgány Spolkové republiky Německo. Ty při vydávaní evropského zatýkacího rozkazu postupují podle svého zákona (Gesetz zur Umsetzung des Rahmenbeschlusses über den Europäischen Haftbefehl und die Übergabeverfahren zwischen den Mitgliedstaaten der Europäischen Union z 21. 7. 2006, publikovaný pod č. 36/2006 BGB), kterým se implementuje Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. 6. 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV), obdobně jako je to v České republice provedeno v zákoně o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. Skutečnost, že vydání evropského zatýkacího rozkazu předcházel vnitrostátní zatýkací rozkaz Okresního soudu Arnstadt ze dne 23. 5. 2019, sp. zn. 620 Js 41405/16, vyžadující stát předepsaným způsobem potvrdil.

14. Pokud vyžádaný v odůvodnění stížnosti poukazuje na to, že tlumočník, přítomný ve veřejném zasedání, mu doslovně nepřekládal vše, co v jednací síni zaznělo, ale vždy mu přetlumočil pouze obsah přednesu, je třeba uvést, že vždy závisí na dohodě mezi osobou, která se vyjadřuje v jiném než českém jazyce, a tlumočníkem, jakým způsobem a v jakém rozsahu bude tlumočník překládat. Z obsahu protokolu o veřejném zasedání vyplývá, že vyžádaný s tlumočníkem předtím již spolupracoval, takže způsob spolupráce pro něj nebyl ničím novým, a navíc ve veřejném zasedání se kromě výslechu vyžádaného prováděly důkazy jen předložením listin k nahlédnutí stranám – konkrétně se jednalo o evropský zatýkací rozkaz, rozsudek Vrchního soudu v Praze o odsouzení vyžádaného a opis jeho rejstříku trestů. I když všechny tyto písemnosti již vyžádaný znal, pokud by přesto nerozuměl tomu, co se v jednací síni děje, mohl to signalizovat soudu nebo své obhájkyni a dosáhnout tak podrobnějšího vysvětlení.

15. Ze shora uvedených důvodů proto Vrchní soud v Praze neshledal námitky obhajoby proti návrhu státní zástupkyně na vyslovení předání vyžádaného důvodnými.

16. Druhý výrok napadeného usnesení, podle kterého se předání odkládalo do doby ukončení výkonu trestu odnětí svobody, kterému se vyžádaný podroboval v době, kdy o návrhu na předání rozhodoval Městský soud v Praze, je v současné době obsolentní, neboť uvedená doba již uplynula. Místo toho, jak je shora uvedeno, dne 19. 9. 2019 Městský soud v Praze rozhodl o vzetí vyžádaného do předávací vazby. Postupem podle § 210 odst. 5 z. m. j. s. tak vytvořil situaci, že vyžádaný by setrval v předávací vazbě i v případě, že by k jeho stížnosti byl výrok o jeho předání zrušen; s ohledem na shora uvedené ale taková situace zůstala jen v rovině hypotetické úvahy. Pokud se v odůvodnění stížnosti poukazuje na to, že výroky o předání a jeho dočasném odkladu jsou vzájemně neslučitelné, pak je třeba upozornit na § 210 odst. 1 z. m. j. s., který takový postup předpokládá, stejně jako čl. 24 odst. 1 shora citovaného rámcového rozhodnutí. Je samozřejmé, že po dobu odkladu předání nelze vyžádanou

osobu držet v předběžné či předávací vazbě. K tomu lze přikročit teprve po odpadnutí překážky, pro niž bylo předání odloženo.

17. Po přezkoumání napadeného usnesení neshledal Vrchní soud v Praze z důvodů uvedených shora, že by výroky, proti nimž bylo možné brojit stížností, byly vadné a v rozporu se zákonem (vadné uvedení data vydání evropského zatýkacího rozkazu při správnosti ostatních údajů není třeba napravovat zrušením výroku a novým rozhodnutím). Městský soud v Praze v daném řízení, předcházejícím vyhlášení uvedeného usnesení jinak postupoval a rozhodl v souladu se zákonem, řádně posoudil podmínky předání i důvodů pro rozhodnutí o jeho dočasném odkladu. Vrchní soud v Praze proto rozhodl, že stížnost vyžádaného se podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. se jako nedůvodná zamítá.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Zastoupení
- Zánik závazku
- Zadržovací právo
- Insolvenční řízení (exkluzivně pro předplatitele)
- Nemajetková újma, nutná obrana (exkluzivně pro předplatitele)
- Nepoctivý záměr (exkluzivně pro předplatitele)
- Zemědělská půda
- Zastoupení
- Veřejné zakázky
- Vázanost rozhodnutím soudu
- Pracovní smlouva